

2002

9

XII

**Inaugurace
nové fakulty**



UDÁLOSTI

na VUT v Brně



**Vzpomínka
na TGM**



**Hledají se chytré
české hlavy**



**Praxe studentů
na letišti**

Obsah



- 3 MŮJ POMĚR K TECHNICE JE ZLOČINNÝ**
- 4 INAUGURACE FAKULTY INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ**
- 6 FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ MÁ POSLUCHÁRNÝ NOVÉ GENERACE**
- 7 ZLATÁ MEDAILE VUT V BRNĚ WLODZIMIERU KARASZEWSKÉMU**
- 8 INKUBÁTOR NOVÝCH TECHNOLOGIÍ SE NA VUT V BRNĚ STÁVÁ REALITOU**
- 9 HLEDAJÍ SE CHYTRÉ ČESKÉ HLAVY**
- 10 CO SI O TOM MYSLÍTE?**
- 11 FAKULTA STAVEBNÍ JE KONEČNĚ POD JEDNOU STŘECHOU**
- 12 ZKLAMANÝCH ZÁJEMCŮ O UBYTOVÁNÍ NA KOLEJÍCH BYLO LETOS MÉNĚ**
- 13 KONFERENCE O TRANSFORMACI ZEMÍ STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY**
- 14 JAK SE STUDOVALO NA ZAČÁTKU MINULÉHO STOLETÍ**
- 16 ELEKTRONICKÝ ZÁPIS TĚLESNÉ VÝCHOVY PROBĚHL ÚSPĚŠNĚ**
- 17 STUDENTI MOHOU ZÍSKAT OSVĚDČENÍ PRO POSKYTOVÁNÍ SPORTOVNÍCH SLUŽEB**
- 18 JÁ SI LÉTÁM, JÁ SE VZNÁŠÍM...**
- 19 EVROPSKÝ REFERENČNÍ RÁMEC PRO VÝUKU CIZÍCH JAZYKŮ**
- 20 KONFERENCE O STAVBÁCH MODERNÍCH KOSTELŮ**
- 21 KNIHOVNICKÉ INTERMEZZO**
- 22 INFORMACE**
- 25 BRONZOVÉ PŘEKVAPENÍ Z MEXIKA**
- 26 NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**

Můj poměr k technice je zločinný

Vyšel najevo 29. března 1966, tři dny poté, co jsme se s manželkou nastěhovali do nedostavěného rodinného domku. Pozdě večer jsme se náhle ocitli potmě. Zavinila to žárovka, jejíž krátký život bouřlivě skončil v naší tehdejší jediné stolní lampě. Neměl jsem tušení o tom, jak vypadají pojistky ani že jejich starší podobu nahradily pohodlné jističe, jež namísto výměny stačí vrátit do původní polohy a našroubovat novou žárovku. Ve škole mě naučili nakreslit schéma elektrického obvodu a demonstrovat na něm Ohmův zákon, ale o jeho smyslu v praxi jsem neměl představu. Ukázalo se však, že se v elektřině dobře vyzná má paní. Jako chemička běžně pracující s elektrifikovanými přístroji čelila nejrůznějším, i daleko větším komplikacím už mnohokrát.

Bylo mi ku prospěchu, nebo ne, že jsem byl na základě této příhody navždy zbaven kandidatury do funkce domácího technika, kterou v českém prostředí většinou zastávají muži?

Odpovědí jsem si jist: zasloužil jsem si přístup méně laskavý, ba daleko tvrdší. Vzpomínám, že jsem se sice cítil zahanben, ale ten pocit jsem překonal, zato handicap nikoli. Přitom si nemyslím, že bych byl v tom ohledu beznadějný případ. Když mě postavení zakázaného spisovatele stíženého navíc úředním znemožněním nebo omezením způsobu obživy přimělo převzít domácnost a naučit se vařit, dokázal jsem to na úrovni řekněme téměř snesitelné. Ale ve sféře techniky jsem byl a zůstal nevzdělcem a farizejsky obdivoval, jak ji ovládají nejprve tatínek, pak manželka a posléze syn.

Pokládám to za velký osobní nedostatek a cítím hlubokou nevůli, kdykoli se jím mí humanitně vzdělání a zaměření kolegové v mé přítomnosti dokonce vychloubají, stejně jako neznalostí základních poznatků chemie, fyziky, biologie nebo genetiky anebo neschopností pochopit banální matematickou úvahu. Vzhled do tajemství světa je děsivě omezený bez jisté orientace ve světě takzvané třetí kultury, k níž podle mě patří i oblast techniky. Jsem přesvědčen, že má pravdu Friedrich Dürrenmatt, když ve své komedii Fyzikové vkládá do úst epizodní postavy výtku neodpovědnosti, která jen na první pohled vypadá jako nadsazená: „Ale pročpak se nezdráháte rozsvítit světlo, když nerozumíte elektřině? Jste zločinec.“ Uvědomuji si, že ta výtku dopadá i na mě.

Milan Uhde

Úvodník pro říjnové číslo Událostí na VUT v Brně napsal spisovatel Milan Uhde. Milan Uhde byl mezi prvními signatáři Charty 77, po roce 1989 se stal ministrem kultury, poslancem a předsedou Poslanecké sněmovny. V roce 1998 opustil politickou scénu a vrátil se k psaní. Je členem Rady Českého rozhlasu a externě přednáší na Janáčkově akademii múzických umění v Brně.

Inaugurace Fakulty informačních technologií



Početně zastoupená akademická obec Vysokého učení technického v Brně v čele s rektorem Prof. RNDr. Ing. Janem Vrbkou, DrSc., a děkany fakult školy se sešla 16. září v aule nového přednáškového komplexu v areálu bývalého kartuziánského kláštera na Božetěchově ulici, aby byla přítomna inauguraci Fakulty informačních technologií. Mezi významnými hosty slavnostního aktu byli i brněnský primátor RNDr. Petr Duchoň, zástupci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, akademičtí hodnostáři českých vysokých škol a představitelé veřejného a politického života.

Současně s inaugurací, při níž převzali akademičtí představitelé FIT z rukou rektora Prof. Jana Vrbky insignie své fakulty, proběhlo i otevření nového přednáškového a posluchářského komplexu.

Rektor Vrbka ve svém projevu připomenul dlouholetou historii výuky informatiky, programování a výpočetní techniky, která se na VUT v Brně začala odvíjet již od první poloviny



šedesátých let. První úvahy o zřízení fakulty informatiky a počítačových systémů se objevily počátkem devadesátých let. Fakulta sice ještě tehdy nevznikla, ale byl nastartován proces, který sehrál při pozdějším vzniku FIT důležitou úlohu.

„Před více než dvěma lety vznikla nová iniciativa pracovníků ústavu. Vzpomínám si na návštěvu pana Prof. Tomáše Hrušky a pana Doc. Františka Zbořila, kteří přišli s myšlenkou založení nové fakulty. Diskutovalo se o názvu a bylo nalezeno řešení vyjadřující úzkou vazbu na VUT a inženýrství obecně – Fakulta informačních technologií. Vznik nové fakulty byl podpořen vedením VUT a věci dostaly rychlý spád. Rozhodujícími kroky bylo schválení v Akademickém senátu VUT v Brně a v Akreditační komisi ministerstva v listopadu 2001, která schválila rovněž studijní programy,“ pokračoval rektor Vrbka.

„Vznik nové fakulty byl důležitým krokem pro celé VUT v Brně. Počítáme s tím, že informační technologie pozitivně ovlivní mnoho dalších oborů, mohou vznikat nové mezioborové studijní programy (např. informaticko-ekonomické). Vzhledem k tomu, že jsme českou technickou univerzitou s nejširším odborným profilem, naskytá se celá řada zajímavých kombinací. Očekávám rovněž, že fakulta přispěje k budování moderního





akademického informačního systému na VUT ve spolupráci s celoškolským Centrem výpočetních a informačních služeb. Do budoucna počítáme i se spoluprací s Fakultou informatiky Masarykovy univerzity, která obecně přispěje k rozvoji informatiky v její teoretické i aplikační rovině," uvedl dále rektor Vrbka.

„Fakulta informačních technologií vznikla usnesením Akademického senátu VUT v Brně ke dni 1. ledna 2002 a v současnosti má za sebou již první dětské kroky. Proběhlo první přijímací řízení, ve kterém zájem přes 2200 uchazečů o studium překonal i velmi optimistická očekávání a téměř šestinásobně překročil kapacitní možnosti. FIT má své insignie, má ustaveny všechny orgány, zahájil činnost děkanát, čtyři ústavy a Centrum výpočetní techniky. Máme dokonce již své první absolventy, kteří byli slavnostně promováni v červenci.

Vznik fakulty je završením dlouhodobé snahy akademické obce bývalého Ústavu informatiky a výpočetní techniky FEI VUT v Brně poskytnout vzdělání v tomto oboru mnohem většímu počtu studentů a současně dát vědnímu oboru Informační technologie v rámci regionu i republiky



takovou pozici, která odpovídá zájmu studentů, vědeckým výsledkům akademických pracovníků a v neposlední řadě i zájmu zaměstnavatelů o absolventy oboru.

Jsem rád, že se nepotvrdily katastrofické scénáře a že zájem uchazečů o studium jednoznačně potvrdil opodstatněnost vzniku fakulty a tím, kromě uspokojování zájmu většího počtu studentů v oblasti informačních technologií, zvýšil i význam VUT v Brně jako vysoké školy, která je již řadu let významným centrem vzdělání a výzkumu v této oblasti," uvedl ve svém projevu děkan FIT Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc.

Připravil Igor Maukš,
foto Petr Lampa, Michaela Dvořáková



SUMMARY:

On 16th September 2002, numerous members of the BUT academic community, headed by Prof. Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc., rector of BUT, and the BUT faculty deans, met in the new complex of lecture halls built on the premises of a former Cartesian monastery in Božetěchova Street to witness the inauguration of the BUT Faculty of Information Technology. RNDr. Petr Duchoň, Mayor of Brno, representatives of the Ministry of Education, Youth, and Sports, academic dignitaries of Czech universities, and other politicians and representatives of the public life were among the distinguished guests.

Fakulta informačních technologií má posluchárny nové generace



Součástí slavnostní inaugurace Fakulty informačních technologií VUT v Brně bylo i otevření nového přednáškového komplexu, který je vybaven technologií třetího tisíciletí. Ta umožňuje jedinému přednášejícímu zajistit výuku studentů ve všech třech posluchárnách současně. Komplex byl postaven na místě kotelny a budov autodopravy v jihovýchodní části areálu bývalého kartuziánského kláštera v Králově Poli, který je sídlem fakulty.

Posluchárny (jedna pro 150 a dvě pro 70 studentů) jsou navzájem propojeny tak, že nainstalovaným videokamerovým systémem je možné přenášet přednášky z jedné místnosti do obou dalších. Pedagog může navíc prostřednictvím dohledového projektoru sledovat situaci ve vzdálených učebnách. Posluchárenský komplex je dále doplněn videokonferenčním systémem, který umožňuje přenos obrazu i zvuku cestou počítačové sítě přímo na koleje nebo výměnu přednášek s jinými našimi i zahraničními univerzitami nebo pořádání videokonferencí. Integrovaný ovládací systém velké posluchárny je přitom uživatelsky přátelský. Regulace všech nastavitelných prvků (projekce, ozvučení, osvětlení, zatemnění) probíhá prostřednictvím dotykové obrazovky.

„Otevřením přednáškového komplexu zahajujeme nový akademický rok. Právě v těchto prostorách začnou studovat budoucí bakaláři studijní program Informační technologie téměř v trojnásobném počtu než v dobíhajících programech,“ řekl děkan FIT Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc. Otevřením komplexu zahajuje FIT proces rozvoje, který je plánován na několik etap. V nejbližších třech letech dosáhne fakulta počtu zhruba 1500 stu-



dentů. Tím se naplní kapacitní možnosti areálu Božetěchova 2. Ve druhé etapě by FIT, po získání pozemků a nové výstavbě v prostorách bývalého klášterního velkostatku Božetěchova 1, měla uspokojovat 2200 až 2600 zájemců o studium.

„Historie vzdělávání v těchto prostorách je velice dlouhá, spadá do samých počátků vzniku kláštera koncem 13. století. Tehdy šlo o vzdělávání církevní. V životě mám rád kontrasty, které ho zpestřují. Kontrast spatřuji i v tom, že v našem nejstarším objektu sídlí nejmladší, v pořadí osmá fakulta VUT v Brně – FIT. Věřím, že oběma půjde tato symbióza k duhu i vzhledem k dlouhé tradici vzdělávání v těchto místech,“ řekl rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.

Nový posluchárenský komplex FIT lze právem označit za „inteligentní“ budovu. Je vybavena automatickým dohledovým a přístupovým systémem, který je napojen na ostatní technologické celky stavby, zejména na vytápění a chlazení. Např. po uzavření posluchárny kartou počítač na dispečinku automaticky sníží teplotu, po zahájení výuky se teplota zvýší. Systém tak minimalizuje provozní náklady. Náklady na stavbu včetně dopravního napojení dosáhly 67 milionů, VUT se na nich podílelo 30 milionů korun.

Připravil Igor Maukš,
foto Michaela Dvořáková



SUMMARY:

During the inauguration of the Faculty of Information Technology, a new complex of lecture halls equipped with the technology of the third millennium was opened. This technology makes it possible for a single lecturer to teach students in all three lecture halls simultaneously. The complex was built in the place of a boiler house in the southwest part of a former Cartesian monastery in Královo Pole, which is the seat of the Faculty.

Zlatá medaile VUT v Brně Włodzimieru Karaszewskému



Rektor VUT v Brně Prof. Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc., udělil zlatou medaili VUT Dr. hab. Włodzimieru Karaszewskému, děkanovi Fakulty ekonomických věd a řízení Univerzity Mikuláše Koperníka v Toruni. Stalo se tak na slavnostním zasedání vědecké rady Fakulty podnikatelské VUT v Brně, konaném k desítilétiému výročí vzniku této fakulty.

Doktor Włodzimierz Karaszewski od roku 1976 nepřetržitě rozvíjí spolupráci mezi VUT v Brně a Univerzitou Mikuláše Koperníka v Toruni. Zejména jeho zásluhou spolupráce pokračovala i po založení Fakulty podnikatelské v roce 1992. Spolupráce se rozvíjela i v oblasti společného mezinárodního výzkumu, doktor Karaszewski pracoval řadu let jako administrativní ředitel toruňské univerzity. V této funkci se stal garantem společného česko-polského výzkumu na úrovni GAČR a Polské akademie věd.

Doktor Karaszewski se výrazně zasloužil o rozvoj česko-polských styků. Posledních šest let pracoval jako proděkan a letos v červnu byl zvolen do funkce děkana fakulty. Jeho zvolení dává nejenom polské straně, ale také VUT v Brně záruku pokračování dosavadní velmi těsné spolupráce v oblasti organizování společných mezinárodních vědeckých konferencí, seminářů a výměn doktorandů, mezinárodních studií a dalších aktivit.

„Nezištnost, solidnost, ochota spolupracovat, rozvíjet společné vědecké a pedagogické aktivity, které prospívají nejenom fakultám, ale i spolupracujícím univerzitám, jsou jen některé osobní vlastnosti, které pana děkana Karaszewského zařazují



mezi ty spolupracovníky VUT v Brně, na které se lze trvale spolehnout,“ ocenil lidské kvality děkana Karaszewského proděkan Podnikatelské fakulty Doc. Ing. Miloš Koch, CSc.

„Je mi velkou ctí získat takové ocenění a velmi za ně panu rektorovi děkuji. Přijímám cenu jako uznání naší dosavadní spolupráce, jejíž počátek se datuje již rokem 1976,“ uvedl ve svém projevu doktor Karaszewski. Děkan mimo jiné rovněž připomenul, že v době, kdy v Polsku docházelo ke stupňujícím se konfliktům mezi nedlouho předtím vzniklou Solidaritou a komunistickým vedením země, bylo navázání spolupráce s toruňskou univerzitou ze strany VUT v Brně odvážným činem. Doktor Karaszewski poděkoval všem, kteří se zasloužili o úspěšnou spolupráci obou univerzit, a popřál jubilující Fakultě podnikatelské i celému VUT v Brně mnoho úspěchů v další činnosti.

Igor Maukš



SUMMARY:

Prof. Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc., rector of BUT, awarded a gold medal to Dr. hab. Włodzimierz Karaszewski, dean of the Faculty of Economy and Management of the Nicolas Copernicus University in Torun, Poland. This took place at a special meeting of the Scientific Board of the BUT Faculty of Business and Management held on the occasion of the tenth anniversary of this faculty.

Inkubátor nových technologií se na VUT v Brně stává realitou

Projekt vzniku vlastního inkubátoru nových technologií, ve kterém získají startující firmy potřebné zázemí, dostává na VUT v Brně konkrétní podobu. Tento měsíc bude v univerzitním kampusu Pod Palackého vrchem zahájena výstavba dvoupodlažního objektu o celkové užité ploše 1250 metrů čtverečních. I když inkubátor bude dokončen až v dubnu příštího roku, již při podání projektu bylo smluvně obsazeno 90 procent jeho plochy.

Vzhledem k rychlému vývoji začínajících firem zajímavých se o prostor v inkubátoru některé z nich při zahájení jeho provozu překročí minimální objem tržeb, takže do inkubátoru nebudou moci vstoupit. To otevírá prostor pro novou vlnu firem.

U odborné i laické veřejnosti již široce vžitý název inkubátor přesně odpovídá smyslu tohoto zařízení. Na začátku vzniku nové firmy bývá vždy nějaký nápad, k jeho realizaci ve výrobě však vede ještě trnitá a značně dlouhá cesta. Zrod nové firmy proto vyžaduje, stejně tak jako nedonošené dítě, zvýšenou péči. Takovou péči a nezbytné zázemí nově vznikajícím firmám zajistí právě inkubátor. „Za velmi výhodných dotovaných cen jim poskytne kromě potřebného prostoru i infrastrukturu základních služeb, např. příjmy energií, počítačovou síť, ostrahu, poštovní zabezpečení, odvoz odpadu, i služeb vyšší úrovně, jako je účetnictví, právní poradenství, vypracování podnikatelských záměrů, marketingové studie, výběr vhodných pracovníků atd. Máme zkušenosti, že většina návrhů inovací výrobků a technologií pochází od chytrých techniků, kteří ovšem vědí jen velice málo o tom, jak se financuje výroba, jak se hledají dodavatelé a zaměstnanci nebo jak výrobky dostat k zákazníkovi. Právě s tím jim management inkubátoru může pomoci,“ vysvětluje prorektor VUT v Brně Prof. RNDr. Josef Jančář, CSc.

Vybudování inkubátoru si vyžádá zhruba 26 milionů korun. Deset milionů poskytne Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, zbytek uhradí VUT v Brně ze svých vlastních prostředků. Vedení univerzity nyní zvažuje právní a ekonomické aspekty způsobů řízení inkubátoru. Pokud by fungoval jako součást školy, musel by vše, co se jeho provozu týká, schvalovat Akademický senát. To by bylo málo pružné. Navíc návratnost vkládaných finančních prostředků je spíše dlouhodobějšího charakteru. Reálnější se proto jeví varianta, kdy VUT zůstane vlastníkem budovy inkubátoru a celý objekt pronajme manažerské firmě. I v tomto případě existuje několik možností. Servisní firmou může být společnost s r. o. ve vlastnictví VUT nebo akciová společnost s podílem i ostatních brněnských univerzit, případně i s účastí města, kraje a některého finančního ústavu.

Pro VUT v Brně je podstatné, že inkubátor bude sloužit přednostně pro realizaci projektů vzniklých na jeho půdě. Potvrzuje to skutečnost, že první dvě firmy, které začnou v inkubátoru působit, mají svůj původ na VUT a dalších sedm projektů je tam na vstup do inkubátoru již připraveno.



„Inkubátor je jedním ze způsobů komercializace výsledků vědy a výzkumu. Tak jako školy jinde ve světě má na tom zájem i naše univerzita. Mezi přímé zisky VUT v Brně budou patřit peněžní nebo nepeněžní platby (např. akcie) za pronájem prostor a za poskytované služby. Nepřímým ziskem se stane i další zvýšení prestiže školy, vytváření pracovních míst pro naše absolventy a také rozšíření daňové základny, neboť nové firmy platí daň, jejichž část se do vysokého školství opět vrátí,“ uvedl prorektor Josef Jančář.

Do budoucna se předpokládá úzká spolupráce inkubátoru s blízkým Technologickým parkem. Právě do něho by měly přecházet po „inkubaci“ úspěšně se rozvíjející firmy. Doba, po kterou bude moci firma využívat nesporné výhody inkubátoru, bude totiž časově omezena. Optimální rozmezí se pohybuje mezi 12–36 měsíci, u některých typů výrob však může být i delší. Pokud se však již během prvního roku projeví neživotaschopnost projektu, firma své místo v inkubátoru ztratí.

Igor Maukš

SUMMARY:

The project for building an incubator of new technologies providing the necessary starting conditions for new companies is taking a concrete shape at BUT. This month, the construction will begin of a two-storey building with a useful area of 1250 square meters. Despite the incubator being planned to be only finished next April, contracts had already been signed for 90 percent of its area when the project was being submitted.

Hledají se chytré české hlavy

V polovině listopadu bude u nás poprvé udělena národní cena Česká hlava za nejlepší objev, vynález či technický počin. Udělování ceny je součástí širšího stejnojmenného projektu na podporu vědecké a technické inteligence, nad nímž převzaly záštitu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo financí a Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

Hlavním smyslem projektu Česká hlava je vytvářet povědomí, že naše země může prosperovat jenom tehdy, dokáže-li vychovávat nové Heyrovské a Wichterle a bude-li je umět materiálně a společensky ocenit. Zatím tomu stav našeho výzkumu a vývoje neodpovídá. Výdaje na tuto oblast ve státním rozpočtu na rok 2002 dokonce poklesly na 0,54 procenta HDP. Nelze se proto asi divit, že například příjmy ČR z prodeje licencí jsou nižší než v Egyptě, ani ne poloviční jako v Chile a dokonce čtyřikrát nižší než u Paraguaye.

„Máme ceny pro umělce, modelky, Miss čehokoli, ale nemáme žádnou prestižní národní cenu pro vědce a techniky, tedy pro ty, na nichž do značné míry závisí budoucí prosperita země. Češi si málo váží těch, kteří pro ně něco udělali. Je mi smutno, když zjišťuji, že tu například nikdo nezná jméno Františka Melichara, českého vynálezce a konstruktéra secích strojů, které podle jeho patentů jezdí dodnes po celém světě včetně USA,“ uvedl prezident organizačního výboru Arnošt Lustig.

Projekt Česká hlava tvoří soubor vzájemně provázaných aktivit, jejichž cílem je zvýšit společenskou prestiž technických a vědeckých pracovníků. Zatímco nároky na technickou vyspělost ekonomiky rostou, zájem o práci ve výzkumu, a to jak základním, tak aplikovaném, u nás neustále klesá. Jedním z důvodů je i malý společenský kredit, který tyto profese mají. Neskromným cílem je dosáhnout tímto projektem společenského povědomí na úrovni jakési národní Nobelovy ceny. Plán programových aktivit počítá i s mezinárodní konferencí, kempy technologií pro studenty a mladé technické pracovníky a dalšími akcemi.

Ceny budou udělovány v pěti kategoriích:

1. Česká hlava (odměna 100 tisíc korun)

Hlavní národní cena „Česká hlava“ udělovaná za objev či mimořádný počin v oblastech základního nebo aplikovaného výzkumu a technologických inovací s ohledem na jeho ekonomickou využitelnost a společenský přínos.

2. Prix Patria (50 tisíc korun)

Cena je udělována občanu ČR nebo krajanovi, jehož odborné nebo manažerské kvality se úspěšně prosadily v zahraničí.



3. Guru 2002

Ocenění pro tuzemskou nebo zahraniční firmu, která nejvíce přispěla k rozvoji lidských zdrojů v České republice.

4. Prix Academia (50 tisíc korun)

Cena je udělována za nejvýraznější studentský počin, odbornou nebo vědeckou činnost.

5. Profesionál (50 tisíc korun)

Cena pro novináře, který nejvíce přispěl k propagaci domácí vědy a techniky.

K řadě významných osobností, které projektu vyjádřily svou podporu, patří i rektor VUT v Brně profesor Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc. Zeptali jsme se, proč projekt Česká hlava podpořil.

„Myslím, že to je projekt, který je nesmírně zajímavý, a že za ním stojí lidé, kteří požívají všeobecné vážnosti. O budoucnosti našeho národa bude rozhodovat vzdělanost. Je proto zapotřebí, aby naše vysoké školy byly na potřebné úrovni, aby naše vědecké ústavy produkovaly nové technologie, nové výrobky, které se dostanou na světovou úroveň a budou úspěšné ve světové konkurenci. Domnívám se, že tento projekt pozvedne míru uznávání všech těch, kteří jsou vzdělaní, kteří již v minulosti prospěli při inovaci našich technologií, kteří se prosadili na světovém poli vědy. Tito úspěšní vědci, lidé, kteří pracují ve výzkumu, by měli ve společnosti požívat stejné úcty jako lidé, kteří pracují v jiných sférách lidské činnosti. Myslím, že projekt České hlavy k tomu přispěje.“

Připravil Igor Maukš



Co si o tom myslíte?

V nové rubrice Co si o tom myslíte? chceme dát prostor názorům představitelů Vysokého učení technického v Brně na aktuální události politického, hospodářského a kulturního dění v naší republice, které se bezprostředně nebo i nepřímo dotknou života naší alma mater. O názor na vznik nového Ministerstva pro vědu, výzkum a lidské zdroje Události požádaly prorektora pro tvůrčí činnost profesora RNDr. Josefa Jančáře, CSc.



Myslím, že vznik ministerstva je nejspěšnější cesta, jak vytvořit odpovídající strukturu financování vědy z veřejných financí. Agenda Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy byla v minulosti totiž tak široká, že věda a vysoké školství zůstávaly prakticky na okraji zájmu.

Ve světě, zejména ve vyspělých zemích, např. ve Francii, Německu nebo Irsku, to takovým způsobem funguje. Orgány státní správy pro oblast vědy a výzkumu disponují ovšem v různých zemích větší či menší autonomií a mají větší nebo menší pravomoci. Ve Francii je to na úrovni ministra, ve Finsku existuje rada vlády, ve Spojených státech tuto úlohu přebírají hlavní grantové agentury. Těm přidělují peníze na vědu a výzkum ze státního rozpočtu na federální úrovni příslušné výbory Kongresu.

Již v diskusi, která u nás probíhala před dvěma lety k návrhu zákona o podpoře vědy, se ozývaly hlasy žádající vznik samostatného ministerstva pro vědu. Hlavním důvodem těchto požadavků byla především skutečnost, že ministerstvo školství nebylo schopno se koncepčně zabývat vědou a výzkumem a plnilo pouze roli orgánu řídicího toky peněz. Vlastně tak samo rezignovalo na koncepční řízení celé této oblasti.

Dá se očekávat, že nový orgán státní správy bude složen z lidí, kteří mají k problematice vědy a výzkumu a tím i k vysokým školám blíže, než tomu bylo doposud. Doufám, že budou schopni lépe vytvářet programy a struktury a jejich právní rámec pro potřeby dalšího rozvoje univerzit.

V oblasti vědy očekávám, že nové ministerstvo bude vytvářet jakési doktríny pro její rozvoj. Každá země s omezenými zdroji (finančními i lidskými) si musí stanovit své priority. Pokud je nemá, dochází ke zbytečnému plýtvání prostředky, aniž by nastal žádoucí synergický efekt ze spolupůsobení vědy, průmyslu a ekonomiky. To si nemohou dovolit ani světové velmoci, tím spíše státy naší úrovně. Pokud se již tak omezené prostředky

stávají nikoliv podporou rozvoje vědy, ale slouží mnohdy pouze k udržení zaměstnanosti, přestává mít jejich vynakládání smysl.

Vytvoření koncepce rozvoje vědy představuje především vytvoření koncepce ekonomiky celého státu. Prognostické pohledy ve vědě a výzkumu, kde výsledky současného bádání budou aplikovatelné za 10 i více let a strategickou součástí průmyslu se stanou ještě později, jsou naprosto nezbytné. Je nutné si stanovit jasné cíle a netříštit zbytečně síly.

Na financování vědy se u nás ze 65 procent podílí stát. V rozvinutých ekonomikách je to obráceně. Na rozvoji vědy tam mají zájem zejména soukromé firmy, které si chtějí udržet konkurenceschopnost. Právě nové ministerstvo by mohlo hrát pozitivní roli při vytváření takových programů, které by státní dotací, podmíněnou ovšem finanční spoluúčastí firmy, přiměly privátní výrobní sféru k větší podpoře vědy.

Naděje na zlepšení současné situace vidím rovněž v tom, že nové ministerstvo by mohlo pružněji kooperovat s ostatními resorty – s ministerstvy průmyslu a obchodu, zemědělství, s Akademii věd a dalšími institucemi. Jeho hlavním přínosem by měla být především tvorba koncepcí a prognóz. Na to lidé působící ve vědě a výzkumu nemají schopnosti ani čas.

Největší neznámou nového ministerstva zůstává, jací lidé v něm budou působit. Přitom právě personální obsazení bude pro jeho činnost rozhodující. Velmi bych se přimlouval, aby se tam neusadili vědci, ale dobří manažeři a ekonomové, kteří ovšem musí mít náležitý přehled o současných vědeckých trendech. Jenom takoví lidé budou schopni něco pozitivního pro naši vědu udělat.

Připravil Igor Maukš, foto archiv

SUMMARY:

In the new What-Do-You-Think-About-It column, we want to publish opinions of BUT representatives on topical issues of the Czech political, economic, and cultural scene. This time, BUT News has asked Professor RNDr. Josef Jančář, CSc., a BUT vice-rector who is in charge of creative activities, what he thinks about the establishment of a new ministry of science, research and human resources.

Fakulta stavební je konečně pod jednou střechou



Otevřením zrekonstruovaného objektu E1 v areálu Veverí – Žižkova se Fakulta stavební dostala obrazně „pod jednu střechu“. Těch střech je v areálu samozřejmě více, ale podstatné je, že všechny ústavy fakulty jsou již soustředěny v jednom komplexu. Tento fakt, který podstatným způsobem zjednoduší organizaci výuky i celého provozu FAST, velmi ocenili při otevření budovy rektor VUT v Brně Prof. Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc., i děkan FAST Doc. Ing. Jaroslav Puchřík, CSc. Slavnostního aktu otevření spojeného s prohlídkou zdařile obnoveného objektu se zúčastnili i hejtman Jihomoravského kraje Ing. Stanislav Juránek, zástupci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, autoři projektu a dodavatelé stavebních prací.

VUT v Brně získalo nevzhlednou budovu postavenou na přelomu šedesátých a sedmdesátých let, která byla užívána Vojenským technickým ústavem obrany, zpět v roce 2001 výměnou za přenechání objektu Veslařská. Rekonstrukce byla zahájena v říjnu 2001 s termínem dokončení do konce srpna 2002. Vzhledem k dobré práci všech zainteresovaných stran byla budova již 27. srpna 2002 úspěšně zkolaudována.

„Při přestavbě byla provedena celková rekonstrukce objektu z hlediska dispozičního a stavebního, včetně nástavby podkrovní. Její součástí byla úplná obnova obvodového pláště, včetně výměny všech výplní otvorů (okna, dveře), zateplení objektu, vestavba nového výtahu, realizace veškerých nových dělicích příček a výměna povrchů podlah. Současně byly přilehlé prostory garáží přeměněny na výukové laboratoře,“ uvedl proděkan pro výstavbu FAST Doc. Ing. Miloslav Novotný, CSc.

Z provozních důvodů nebyla provedena sedlová střecha nad částí objektu E2, který neprošel rekonstrukcí, protože není užíván VUT FAST, ale je až do roku 2011 v dlouhodobém nájmu pro katedry Vojenské akademie Brno.

„Současný stav je výsledkem velmi dobré práce investora, projektanta, dodavatele i technického dozoru investora. Investorem akce bylo VUT v Brně, zpracovatelem projektu firma HEXAPLAN INTERNATIONAL, spol. s r. o., dodavatelem firma Kaláb, Stavební firma, spol. s r. o. Technický dozor vykonávali pracovníci Ústavu pozemního stavitelství FAST VUT v Brně,“ dodal proděkan. Rozpočtové náklady stavby dosáhly zhruba 60 milionů korun.

FAST přestavbou získala moderně řešený objekt, který umožní uspokojení potřeb jejích jednotlivých ústavů, které se přestěhují



do areálu z Údolní 57. Novými uživateli objektu E1 jsou ústavy:

- stavební a zkušebních metod,
- betonových a zděných konstrukcí,
- technického zařízení budov,
- technologie, mechanizace a řízení staveb.

V rekonstruované budově bude zaměstnána zhruba stovka pracovníků a počítá se s kapacitou téměř 300 studentů. Z hlediska výuky jsou v objektu umístěny prostory pro specializovanou výuku především čtvrtých a pátých ročníků a studentů doktorského studijního programu (semináře, projekty, diplomové projekty, laboratoře a speciální laboratoře). V objektu jsou základní i specializované laboratoře pro výuku předmětů zabývajících se stavebními látkami, čtyři nové počítačové učebny, moderně vybavená videoučebna a prostory pro diplomanty a doktorandy.

Igor Maukš

SUMMARY:

Since the building E1 on its Veverí – Žižkova campus was reconstructed, the entire Faculty of Civil Engineering has been „under one roof“. This fact, which will substantially facilitate the organization of teaching and the FCE operation, was praised by Prof. Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc., rector of BUT and Doc. Ing. Jaroslav Puchřík, CSc., dean of FCE, who assisted the official opening of the building. About a hundred teaching and technical staff will work in the new building with its student capacity reaching 300. Rooms for teaching in specialised courses for the 4th and 5th year and doctoral students will be located in it as well.

Zklamanych zájemců o ubytování na kolejích bylo letos méně

To, zda může univerzita kromě kvalitní výuky poskytnout dojíždějícím studentům i ubytování, se ve stále větším měřítku stává marketingovým lákadlem. V konkurenci ostatních vysokých škol je často právě dostatek lůžek na kolejích tím faktorem, který zásadně ovlivní rozhodování mladého člověka o výběru školy.

Náklady na ubytování jiného typu totiž studium značně prodraží. S problémem nedostatku míst na kolejích se (i když zdaleka ne v takové míře jako některé jiné brněnské univerzity) potýká rovněž VUT v Brně.

„Situaci v ubytování letošního roku lze hodnotit ve srovnání s rokem 2001 s mírným optimismem. S ohledem na údaje z posledních pěti let, jak je vidět z tabulky, nelze však vyvodit jednoznačný závěr, zda se jedná o výjimku nebo o dlouhodobější trend,“ uvedl ředitel Kolejů a menz VUT v Brně Ing. Jaroslav Grulich.

Pro přidělování míst na kolejích byl na VUT v Brně vypracován bodovací systém. Jeho nejdůležitějším kritériem je doba dojíždění z místa trvalého bydliště do Brna. Z tohoto hlediska je doba potřebná pro získání kolejí 160 minut převedených na 160 bodů. „Vzhledem k tomu, že k základní době dojíždění jsou připočítávány ještě další body, které student může získat za doplňková kritéria, je skutečná doba dojíždění různá. Obecně se dá konstatovat, že na kolejích VUT v Brně nejsou ubytováni studenti s trvalým bydlištěm v Jihomoravském kraji,“ vysvětlil ředitel Grulich.

Na kolejích VUT v Brně jsou ubytováni i někteří zaměstnanci univerzity a na základě dohod rektorů rovněž studenti některých jiných brněnských univerzit (MU a VFU). „Pro zaměstnance je vyčleněno 64 lůžek na kolejích Pod Palackého vrchem a 8 lůžek na Purkyňových kolejích. Požadavky na ubytování zaměstnanců se zvýšily zejména v letošním roce. Vedení školy proto rozhodlo zvýšit počet lůžek určených pro jejich ubytování tak, aby mohly být pokryty potřeby jednotlivých fakult,“ řekl Grulich.

Podle ředitele Grulicha byly po dohodě s kvestorem VUT v Brně Ing. Jaromírem Pěňčíkem zahájeny práce vedoucí k nalezení optimálního rozvoje ubytovacích kapacit. Cílem je stanovit parametry budoucí výstavby, případně rekonstrukcí s ohledem na nejvhodnější způsob financování, nízké pořizovací a provozní náklady. Rozšíření ubytovací kapacity by mělo samozřejmě vycházet z reálného nárůstu počtu studentů na VUT v Brně v následujících letech.

V této souvislosti je nutné připomenout, že rozhodování o budování nových ubytovacích kapacit představuje pro všechny české vysoké školy značně komplikovaný problém. A to nejen z hlediska značné finanční náročnosti, ale i s ohledem na řadu dalších okolností, jako jsou např. demografický vývoj s klesající populační křivkou, nevyjasněnost státní bytové politiky, předpokládané změny v systému poskytování podpor směrem k větší adresnosti apod.

Z výše uvedeného vyplývá, že nějaké zásadnější změny týkající se rozsáhlejšího rozšíření ubytovacích kapacit lze očekávat až v příštích letech. „Tento rok se podařilo zvýšit lůžkovou kapacitu na kolejích Pod Palackého vrchem o 18 míst rekonstrukcí studoven K2. Na stejných kolejích (blok K3 6.–9. patro) a na druhém bloku kolejí Mánesova byly opatřeny další pokoje přípojkami na internet. K jistě vítaným zlepšením ubytování patří i vybavení novým nábytkem na kolejích Purkyňova a stabilnější elektrická síť na kolejích Pod Palackého vrchem a Purkyňova,“ konstatoval ředitel Grulich.

Připravil Igor Maukš

	1998	1999	2000	2001	2002	Průměr
Počet studentů VUT	14 777	15 981	14 242	15 090		15 023
Počet žadatelů o ubytování	8 187	8 453	7 926	8 701	8 690	8 391
Kapacita kolejí	6 844	6 601	6 644	6 669	6 697	6 691
Počet neubytovaných k začátku akadem. roku	1 050	1 526	1 177	1 675	1 342	1 354

Konference o transformaci zemí střední a východní Evropy

Ve dnech 6. a 7. září se konala na Fakultě podnikatelské VUT v Brně mezinárodní konference „Business and Economic Development in Central and Eastern Europe: Implications for Economic Integration into Wider Europe“.

Tradiční akademické setkání bylo významné hned ve dvou aspektech. Prvním byla skutečnost, že se konalo již podesáté, druhým aspektem je zahájení konference spolu se slavnostním zasedáním vědecké rady fakulty u příležitosti desátých oslav založení FP VUT v Brně.

Stejně jako v minulých letech byla tato mezinárodní konference předmětem zájmu jak domácích akademických a vědeckých účastníků, tak především odborníků ze zahraničí (USA, Velká Británie, Polsko, Slovinsko, Maďarsko, Rumunsko, Ukrajina a další). Za velice významnou skutečnost lze rovněž považovat účast zástupců klíčových domácích podniků.

Zahájení konference poctil svojí účastí Jeho Magnificence, rektor VUT v Brně, pan Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. V samém úvodu vědecké konference přivítal účastníky děkan Fakulty podnikatelské Doc. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, který krátce shrnul výsledky, kterých v minulých letech dosáhl akademický tým. Ve svém projevu současně připomenul význam vědeckovýzkumných aktivit a důležitost jejich prezentací na domácí i zahraniční úrovni. Úspěšnou spolupráci s Fakultou podnikatelskou VUT v Brně při této slavnostní příležitosti rovněž pozitivně zhodnotili významní hosté z několika zemí.

Odborná část konference byla rozdělena do dvou plenárních a dvou panelových jednání – rozdělených do tří sekcí (Business and Management, Management Studies, European Integration). Obsah jednotlivých sekcí byl představen v rámci úvodu. Po skončení závěrečného plenárního jednání byla každá sekce oficiál-



Mezinárodní konference „Business and Economic Development in Central and Eastern Europe: Implications for Economic Integration into Wider Europe“ navázala na oslavy desetiletého výročí založení Fakulty podnikatelské.

ně uzavřena a zhodnocena. Tohoto úkolu se ujal pan Edward Clark z Velké Británie, paní Anna Soulsby rovněž z Velké Británie a Vojtěch Koráb (FP VUT v Brně).

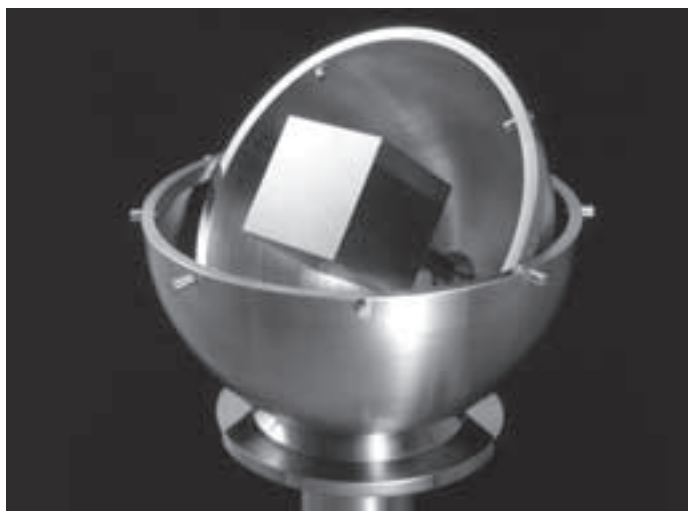
Celý program konference (plenární jednání i jednání ve všech sekcích) probíhal pouze v anglickém jazyce. Tuto skutečnost lze považovat za velice významnou jak z hlediska odborného, tak i z hlediska organizačního.

Výstupem z této konference je sborník obsahující sedmdesát příspěvků od více než osmdesáti autorů z mnoha zemí. Z celkového pohledu lze konferenci považovat za mimořádně zdařilou. Toto je jedním z důvodů, proč bylo rozhodnuto organizovat i příští jedenáctou konferenci zde v Brně.

Ing. Miloš Drdla, MBA, Dr.,
proděkan FP VUT v Brně

SUMMARY:

„Business and Economic Development in Central and Eastern Europe: Implications for Economic Integration into Wider Europe“ is the name of an international conference held at the Faculty of Business and Management on 6th and 7th September. Right two aspects of this traditional academic meeting are important. First, it took place for the tenth time in a row and, second, it was opened at a special meeting of the Scientific Board held to commemorate the tenth anniversary of the BUT Faculty of Business and Management.



Jak se studovalo na začátku minulého století

Na vysokých školách začíná nový školní rok. Také do poslucháren a učeben naší školy přicházejí noví studenti a po prázdninách se vracejí i ti starší, kteří mají již nějaký ten semestr za sebou. Co je čeká, jaké přednášky si mají zapsat, kteří profesori je budou učit, kdy začíná a končí semestr a zkouškové období, kdy budou prázdniny a další informace se studenti dozvědí ze studijního programu, dnes ovšem již asi především prostřednictvím internetu.

Když však nahlédneme do starých zažloutlých studijních programů, můžeme si udělat alespoň částečně obrázek o tom, jak vypadal nový školní rok na C. k. české vysoké škole technické v Brně před devadesáti nebo sto lety.

Bezprostředně po svém založení v r. 1899 měla česká vysoká škola technická v Brně pouze odbor inženýrského stavitelství, od školního roku 1900–1901 přibyl i odbor strojního inženýrství (původně nazýván také odbor stavby strojů). K odboru inženýrského stavitelství byl ještě přičleněn kurz pro vzdělání zeměměřičů. Jak se dočteme ve studijním programu na rok 1900–1901, museli studenti při zápisu zaplatit imatrikulační taxu 10 korun a školné alespoň na zimní semestr. Školné na celý školní rok činilo 30 K, přičemž studenti mohli být od placení celého nebo poloviny školného osvobozeni, a to „*prokáží-li maturitním vysvědčením v mravech známku zvláště příznivou a u většině obligátních předmětů známku výbornou*“ pro osvobození od celého školného, nebo „*v mravech známku zvláště příznivou a aspoň v jednom předmětu obligátním známku výbornou*“, přičemž dvě známky chvalitebné se počítaly za jednu známku výbornou. K tomu museli ještě studenti doložit vysvědčení chudoby nebo nemajetnosti, tj. průkaz, „*že posluchač, jakož i ti, kteří mají jej vyživovati, jsou toho skutečně potřebsi*“.

A jaké předměty si studenti prvního ročníku zapisovali? Přesně před sto lety, tedy ve školním roce 1902–1903, to byly



Legitimace řádného posluchače České vysoké školy technické v Brně z dvacátých let minulého století.



1910 – cvičení obsluhy kotlů na Ústavu teoretické nauky o strojích.

v zimním semestru na obou odborech (tedy stavebním i strojním inženýrstvím) Matematika I. (6 hod. přednášek a 2 hod. cvičení týdně), Deskriptivní geometrie (6 hod. přednášek a 6 hod. cvičení), Technické kreslení (6 hod. cvičení/ týden), Geologie I. (2 hod. přednášek a 1 hod. cvičení), Encyklopedie technické chemie (3 hod. přednášek), Národní hospodářství (3 hod. přednášek) a Základy rakouského práva ústavního a právního (3 hod. přednášek). V letním semestru pak následovaly opět Matematika I., Deskriptivní geometrie, Obecná mechanika I., Základy grafické statiky, Technické kreslení, Národní hospodářství, Geometrie polohy a na odboru stavebního inženýrství ještě Geologie II. I ve druhém ročníku bylo ještě mnoho předmětů společných pro oba odbory, k větší specializaci docházelo až ve třetím a čtvrtém ročníku.

Ve školním roce 1912–1913 byly již na C. k. české vysoké škole technické Františka Josefa v Brně otevřeny obory stavební inženýrství, kulturní inženýrství, strojní inženýrství, elektroinženýrství, chemické inženýrství, kurz zeměměřičství a kurz státního účetnictví. Do konce října si studenti měli zapsat přednášky a cvičení u příslušných profesorů. Studenti prvního ročníku nově otevřeného odboru chemického inženýrství si zapisovali následující předměty: Základy vyšší matematiky, Encyklopedie technické mechaniky, Fyzika, Teoretická a fyzikální chemie, Anorganická chemie, Analytická chemie, Mineralogie a petrografie, Geologie a nauka o uložení vrstev, Botanika a Zoologie.



Z přednášek a cvičení společných pro všechny obory si mohli studenti zapsat například předměty Moderní názory na vývoj sluneční soustavy, Paleontologie Moravy a Slezska, Vybrané kapitoly z geofyziky, Kreslení a malování dle živého modelu, První pomoc a následky úrazů, O železniční politice, Státní účetnictví, Politické a ústavní boje na půdě mocnářství rakousko-uherského v roce 1848 a 1849 nebo některý cizí jazyk – na výběr byla francouzština, němčina, angličtina, ruština nebo srbochorvatština.

Ve studijním programu se můžeme také dočíst, kdy měli studenti prázdniny: „Stálé prázdniny na vysoké škole jsou, mimo neděle a svátky katolické církve: 4. října – den Nejvyšších jmenin Jeho císaře a krále, apoštolského Veličenstva, 2. listopadu – den Dušiček, 19. listopadu – den jmenin Jeho císaře a krále, Veličenstva, od 23. prosince do 6. ledna, v Masopustní pondělí, úterý a Popeleční středu, od neděle Květné až do neděle po Velikonocích, v úterý a ve středu po svátcích svatodušních, v rektorský den a od 1. srpna do 30. září.“

V prostorách školy byli studenti povinni dodržovat tzv. „Domácí řád“, který obsahoval například následující nařízení:

„1. Posluchači jsou povinni oznámiti přesídlení bez prodlení na rektorátě.

2. V celé budově vysoké školy dlužno zachovávat klid a ticho; hřmot, zpěv a jiný hluk nedovoluje se ani v rýsovnách.

3. V posluchárnách dovolen jest pobyt jen v hodinách předepsaných rozvrhem a jen posluchačům zapsaným do toho kterého předmětu. Rýsování v posluchárnách jest zakázáno. Posluchárny otevírají se jen pro přednášky a příslušná cvičení.

4. Rýsovný jsou otevřeny v zimě od 8 hod. ráno do 8 hod. večer, v létě od 7 hod. ráno do 8 hod. večer, a to mimo letní prázdniny, všední den před Novým rokem, Velký pátek a Bílou sobotu pouze ve všední dny. V sobotu zavírají se kvůli čištění ve 4 hodiny odpoledne. (Sobota byla tehdy ještě pracovním dnem.)

...

7. Hlavní vchody do budovy otevírají se ve všední dny v zimním semestru v 1/2 8, v letním v 1/2 7 ráno; zavírají se v zimě i v létě v 1/2 8 hod. večer. V neděli a svátky jsou hlavní vchody otevřeny od 8 hod. ráno do 2 hod. odpoledne. V tytéž hodiny rozsvěcuje a zhasíná se, je-li třeba osvětlení chodeb.

8. Kouření nedovoluje se vůbec v posluchárnách, rýsovnách,



Posluchárna stavebního inženýrství C. k. české vysoké školy technické Františka Josefa v Brně před rokem 1911.

sbírkách, laboratořích, strojojnách, dílnách, atelierech a observatořích.

...

10. Není dovoleno zapínati neb vypínati elektrické osvětlení svévolně nebo zbytečně; v rýsovnách dlužno dbáti, aby se osvětlovala pouze místa, kde se rýsuje.

...

12. Rektor, děkani, jednotliví profesoři a docenti ohlašují svá sdělení na „černé desce“ ve vestibulu. Ohlášení tato mají tutéž platnost, jako kdyby byla sdělena každému zvlášť.

...

14. Všichni posluchači důtklivě se žádají, aby zachovávali v celé budově čistotu, hlavně aby nepohazovali sirek, doutníků, papírů a neplivali mimo plivátka.

15. Oděv a deštníky dlužno odkládati jen na věšáky neb do vykázaných skříněk.

16. Svévolné překročení domácího řádu podléhá disciplinárnímu řádu.“

Tak tedy studenti, poučení o tom, jak se mají ve škole chovat, kdy budou mít prázdniny a především jaké přednášky s kterými profesory je čekají, mohli začít po prázdninách zimní semestr nového školního roku. Mnohé se od těch dob změnilo, ale starosti studentů i profesorů zůstávají, myslím, v podstatě stejné.

Mgr. Magdalena Čoupková,
Archiv VUT v Brně

For Summary see page 26.

Elektronický zápis tělesné výchovy proběhl úspěšně

V době, kdy předávám tento článek do tisku, elektronický zápis studentů do tělesné výchovy na Vysokém učení technickém v Brně stále běží. Proto je třeba s hodnocením jeho průběhu ještě počkat. Přesto již nyní můžeme konstatovat, že tento pilotní projekt, na kterém se podílelo CVIS a CESA, byl úspěšný.

Nenaplnily se katastrofické scénáře o borcení systémů nebo padání serverů. Naopak, po celou dobu zápisu byla situace monitorována a dle potřeby se prováděly softwarové změny programu. To, že v úvodních hodinách zápisu, v době největšího tlaku studentů, se muselo čekat v „elektronické frontě“, nezpůsobila nepřípravenost lidí a počítačového centra, ale nedostatečná kapacita a propustnost sítí.

Tělocvik není exaktní věda, proto každý student, který se na první kliknutí nedostane do systému, určitě nemá dveře do tělesné výchovy a sportu uzavřeny a má k dispozici mnoho dalších možností, jak se sportovních aktivit na VUT v Brně zúčastnit.

V tuto chvíli je potřeba poděkovat zejména těm, kteří v zápisovém týdnu pracovali nepřetržitě třeba i 24 hodin a drželi elektronický zápis nad vodou (Ing. Zelinka, Ing. Hrnčárek, V. Klapka a další).

O velikosti elektronické akce vypovídá několik faktických údajů. Během čtyř dnů přes 12 tisíc vstupů na www.cesa.vutbr.cz a 5532 elektronicky zapsaných studentů do více než 380 výukových skupin.

PaedDr. Jaroslav Bogdálék,
ředitel Centra sportovních aktivit VUT v Brně

Zápis sportů z pohledu CVIS

Centru výpočetních a informačních služeb (CVIS) byl svěřen na první pohled jednoduchý úkol: realizovat elektronický zápis sportů. Na tomto zdánlivě prostém zadání začal pracoval Ing. Aleš Hrnčárek, Ing. Martin Charvát a studenti FIT Kamil Šuštiak a Marek Strakoš společně s pracovníky CESA Ing. Zelinou a V. Klapkou. Vzhledem k novým technologiím Oracle Portal, které hodlali použít, je čekalo velké množství práce v krátkém termínu. Během implementace museli zdolávat mnoho problémů, které zákonitě provází každou doposud nenásazenou aplikaci. Nebylo možné spustit testovací režim se zapojením studentů, proto muselo vše fungovat napoprvé.

Opravdová zkouška ohněm přišla v úterý 24. září ve tři hodiny ráno, kdy se první studenti snažili zapsat si svůj sport.

Ing. Hrnčárek s kolegy zahájili nonstop dohled nad celou aplikací. Je 6 hodin ráno a elektronický zápis je stabilní. Systém však zpomaluje svoji odezvu. To se začíná projevovat první velký nápor studentů-sportovců. Během dopoledne jsme nastavovali prvky systému ve vzrušené atmosféře připomínající kosmické středisko při startu raketoplánu. Kolem 9. hodiny přichází pokyn z druhého střediska v Centru sportů – snížit počet možných zápisů pro jednoho studenta ze tří na jediný a operativně tak ulehčit aplikaci. V 11.30 hod. se po mnoha pokusech podařilo vyhledat úzké hrdlo celého procesu. Úspěšný krok pro jeho odstranění byl proveden kolem poledne. Po dohodě s CESA byl opět postupně zvýšen limit na tři sporty na osobu. Registrace se rozběhla podruhé na maximum. Sledovali jsme rychle naskakující počty zápisů i další chování aplikace. Ve 13 hodin jsme poprvé na 10 minut stroj odstavili a pokusili jsme se do něj přidat ještě gigabajt operační paměti rychlostí techniků Formule 1. Odpolední odezvy systému však již byly velmi rychlé. Prvního dne se zapsalo 4554 studentů. Další dny již systém pracoval v klidné atmosféře několika stovek zapisujících se.

Hodnocení prvního elektronického zápisu sportů ponechejme na studentech, neboť právě jim byla aplikace určena. Z našeho pohledu šlo o první nasazení elektronického zápisu pro krátkodobě velký počet uživatelů. Zejména z prvních horkých hodin zápisu si odnášíme cenné poznatky pro další použití. Příští zápisy již budeme realizovat o poznání zkušenější.

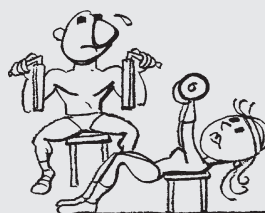
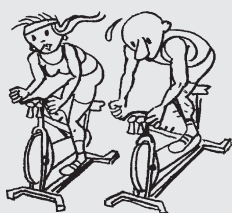
Různé formy elektronických zápisů mají vzhledem ke komfortu, rostoucímu počtu studentů a dostupnosti Internetu budoucnost zaručenu. Elektronickým zápisem sportů 2002 byl učiněn první krok.

Ing. Jaromír Marušinec, ředitel CVIS,
Ing. Aleš Hrnčárek, hlavní realizátor

SUMMARY:

While this article is being sent to the press, BUT students are still electronically registering for sports courses. Although it is too early for a final opinion, we can already state that this pilot project, run jointly by the Computer and Information Services Centre and the Centre of Sports Activities of BUT, has been successful.

Studenti mohou získat osvědčení pro poskytování sportovních služeb



Centrum sportovních aktivit (CESA) Vysokého učení technického v Brně pořádá ve Vzdělávacím poradenském centru akreditované kurzy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Kurzy jsou určeny pro vysokoškolské studenty a absolventy středních škol. Výuku zajišťují vysokoškolští učitelé spolu s úspěšnými trenéry a vynikajícími sportovci příslušné specializace.

MŠMT ČR pověřilo Centrum sportovních aktivit VUT v Brně k vydávání dokladů odborné způsobilosti (s celostátní platností) podle § 22 odst. 1 písm. e) a § 24 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) v oblasti sportu v těchto specializacích:

1. cvičitel lyžování
2. instruktor kondičního posilování
3. instruktor aerobiku se zaměřením na jízdu na stacionár. kolech
4. cvičitel aerobiku základního stupně

Kurzy jsou určeny pro vysokoškolské studenty a absolventy středních škol. Výuku zajišťují vysokoškolští učitelé spolu s úspěšnými trenéry a vynikajícími sportovci příslušné specializace.

Termíny:

Společné přednášky z obecné teorie zahajují 25. 10. 2002 v 16.00 hodin na Fakultě strojního inženýrství, Technická 2, v posluchárně P.

Zahajovací informační schůzky:

- cvičitelů lyžování: 23. 10. 02 v 19.00 hodin, CESA, F2 PPV
- instruktorů kondičního posilování: 23. 10. 02 v 18.00 hodin, Kolejní 2, míst. č. 30
- instruktorů aerobiku se zaměřením na jízdu na stacionárních kolech: 21. 10. 02 v 19.00 hodin, Kolejní 2, učebna ICE
- cvičitelů aerobiku základního stupně: 25. 10. 02 ve 14.00 hodin, CESA, F1 PPV

Obsah studia:

Obecná část: Anatomie, fyziologie, traumatologie, výživa, hygiena, teorie a didaktika sportovního tréninku, psychologie, právní souvislosti činnosti trenéra, ekonomie a marketing.

Speciální část: Teorie a praxe dané sportovní specializace (didaktika, metodika...).

Závěrečná část: Ústní a písemná zkouška, seminární práce a pedagogický výstup.

Co lze získat?

Na základě studia, absolvování kurzu a úspěšného vykonání zkoušek získá frekventant **osvědčení** o absolvování příslušného rekvalifikačního kurzu **s celostátní platností**.

Uplatnění v praxi:

Úspěšný absolvent může:

a) požádat o **vydání živnostenského listu** vázané živnosti pro činnost

- poskytování tělovýchovných a sportovních služeb,
- provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a zařízení sloužících pro regeneraci a rekondici;

b) **profesionálně se podílet na tréninku** i vrcholových sportovců v tělovýchovných jednotách a sdruženích.

Forma studia:

Víkendové studium a dva týdny praxe na sněhu (150 hodin):

- cvičitel lyžování

Víkendové studium (150 hodin prezenčně):

- cvičitel aerobiku základního stupně
- instruktor aerobiku se zaměřením na jízdu na stacionárních kolech
- instruktor kondičního posilování

Odborní garanti kurzů:

Cvičitel lyžování: PaedDr. Jaroslav Bogdalek

e-mail: bogdalek@cesa.vutbr.cz

Instruktor kondičního posilování: PaedDr. Jitka Dýrová

e-mail: dyrova@cesa.vutbr.cz

Instruktor aerobiku se zaměřením na jízdu na stacionárních kolech: RNDr. Hana Lepková, e-mail: lepkova@cesa.vutbr.cz

Cvičitel aerobiku základního stupně: PaedDr. Marta Muchová
e-mail: muchova@cesa.vutbr.cz

Organizuje a zodpovídá: PhDr. Karla Tománková, CSc.

Všechny podrobné informace získáte nejen u garantů sportů, ale i na adrese: www.cesa.vutbr.cz

PhDr. Karla Tománková, CSc., CESA

For Summary see page 26.

Já si létám, já se vznáším...



Kdo by se nechtěl vsoukat do pilotní kabiny motorového kluzáku, odlepit se od země, nechat několik set metrů pod sebou šedou každodennost a rozletět se vsříc dalekým obzorem? Někdo si tento požitek dopřeje zaplacením vyhlídkového letu, většině zůstane takový pocit volnosti po celý život odepřen. Pro studenty Leteckého ústavu Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně specializace letecký konstruktér a letecký provozář jsou lety v motorovém kluzáku součástí výuky.

Studenti pátého ročníku těchto specializací tráví v měsíci září týdenní praxi na letišti v Brně-Medlánkách. Kromě toho, že se podrobně seznamují s leteckým provozem a jeho zabezpečením, údržbou a přípravou letadel, také létají.

„Podle své specializace plní tři až čtyři základní úlohy leto- vých měření. Při prvním letu, kdy se seznamují s účinky kormidel a chováním letadla, měří z palubních přístrojů pádové rychlosti. Při druhé úloze, tzv. pilových letech, se měří čas stoupání. Studenti vyhodnocují rychlosti stoupání při zadané rychlosti letu



Pilot letí podle studenty spočítaných kurzů. Létá se na trojúhelníkových tratích severně od Brna.

v různých konfiguracích letadla a režimech práce motoru,“ přibližuje výuku pedagog a pilot Doc. Ing. Vladimír Daněk, CSc.

Třetí úloha, při které se létá nad letištěm, obsahuje měření aerodynamické opravy. Nejtěžší zkouška – navigační let – praxi uzavírá. „Studenti si ve dvojicích samostatně udělají navigační přípravu na zadanou trať. Spočítají kurzy a zakreslí je do mapy. Podle jejich výpočtů potom pilot letí. Létáme na trojúhelníkových tratích severně od Brna,“ pokračuje docent Daněk. Po každém letu studenti zpracují protokol, podle kterého jsou hodnoceni.

„Chtěl bych pracovat v oblasti řízení leteckého provozu. Zatím je však mou prioritou dokončení školy. Potom se uvidí. Další možností je i uplatnění u firem zabývajících se leteckou dopravou,“ poodhalil své plány do budoucna jeden ze studentů – provozář Ondřej Bádal.

Igor Maukš,
foto Michaela Dvořáková



Studenti si ve dvojicích samostatně udělají navigační přípravu na zadanou trať.

SUMMARY:

Who wouldn't like to squeeze into the cockpit of a motor glider and take off leaving the drab everyday life a few hundreds of meters below, heading to the distant horizon? Someone may buy a sightseeing flight, but most of the people won't ever experience such a feeling of freedom in their lives. For students of the Faculty of Mechanical Engineering majoring in aerospace engineering, such flights are part of their curricula.

Evropský referenční rámec pro výuku cizích jazyků

Jedna z priorit Dlouhodobého záměru VUT v Brně stanovuje rozvoj podmínek pro zvyšování jazykové kompetence studentů i akademických pracovníků. Moderní pojetí vysokoškolského studia jazyků přitom klade důraz na profesní zaměření výuky a na její europeizaci, snahu o mezinárodní harmonizaci výuky vedoucí k případné jazykové certifikaci v daném oboru.

Výuka zaměřená na podporu profesních dovedností v kontextu odborného vzdělání není na naší univerzitě zpochybňována a projevuje se v nabídce řady specializovaných kurzů na podporu rozvoje těchto dovedností. Bohužel nedostatečné znalosti u části nově přijímaných studentů nutí učitele jazyků zařazovat do výuky obecnou angličtinu ve větší míře, než by bylo žádoucí z hlediska profesně zaměřeného jazyka.

Europeizace, vyžadující mimo jiné mezinárodně srozumitelné hodnocení jazykové způsobilosti, je dalším požadavkem kladeným na vysokoškolskou cizojazyčnou výuku. V tomto směru se nabízí využití *Společného evropského referenčního rámce pro výuku, studium a hodnocení cizích jazyků* (SERR), který jako oficiální dokument Rady Evropy byl vytvořen proto,

- aby se podpořila a usnadnila spolupráce mezi vzdělávacími institucemi v různých zemích;
- aby se vytvořil základ pro vzájemné uznávání jazykových kvalifikačních osvědčení;
- aby se pomohlo studentům, učitelům, tvůrcům učebnic, zkušeným orgánům a školským administrativním pracovníkům v tom, jak budou směřovat a koordinovat svoje úsilí.

Rámec poskytuje obecný základ pro vypracování jazykových sylabů, směrnic pro vývoj kurikulů, zkoušek, učebnic aj. v celé Evropě. S úspěchem ho lze užít pro plánování autoregulovaného učení. Jeho důležitou částí je podrobně propracovaný systém deskriptorů, který je podkladem pro několikasklozkové hodnocení jazykových způsobilostí na šesti stupních pokročilosti. Tento systém se proto může stát podkladem pro standardizované zkoušky a testy, jejichž vypovídací hodnota bude mezinárodně srozumitelná.

Aplikace SERR v profesně zaměřeném vysokoškolském vzdělání je možná jak při plánování cílů výuky, tak při stanovení jejího obsahu a tvorbě hodnotících kritérií, které jsou u rámce spíše pozitivní (reflektují zvládnutí učiva) než negativní (uvádění nedostatků). Modelová hodnotící kritéria tvořená popisnými deskriptory pro každý z úrovnových stupňů tvoří pojmovou tabulku, kterou lze využít pro porovnání výkonu studentů se standardizovanými definicemi a referenčními ukazateli. Umožní se tím zařazení do jedné ze šesti úrovní, usnadní se popis úrovně ovládnání jazyka u různých typů zkoušek.

SERR je přitom vytvořen tak, aby vyhovoval různým pojetím výuky, takže učební programy a případné certifikace mohou být

specializované vzhledem k obsahu programu a vedou k jazykovému profilu, v jehož rámci je v některých z daných oblastí a dovedností (poslech, čtení, ústní interakce) dosaženo vyšší úrovně než u jiných. Pro české vysoké školy je výzvou, že na německých univerzitách již byl přijat vzdělávací a certifikační systém pro jazyky vycházející z evropského referenčního rámce.

Tvorba profesně orientovaného standardu

Uvedené faktory spolu s konstatováním postupně se zlepšující jazykové úrovně přicházejících studentů podporují záměr vytvořit na základě analýzy specifických potřeb studentů fakult FEKT a FIT VUT v Brně profesně orientovaný jazykový standard pro komunikační dovednosti mluvení a porozumění v cizím jazyce, který bude respektovat evropský systém popisu těchto dvou dovedností, jak je uveden v SERR. Standard přitom nelze chápat jako uniformní systém, naopak, měl by být otevřený a pružný, aby ho bylo možno upravovat podle potřeb.

Nově vytvořený standard bude obsahovat *cílové standardy*, které v každé z těchto dvou dovedností budou diferencovány do dvou úrovní podle cílů v nich obsažených, neboť je nutno respektovat rozdílnou úroveň znalosti jazyka u studentů. K cílovým standardům budou přiřazeny *měřitelné evaluační standardy* ve formě testových úloh pro zjištění, jak je stanovených požadavků skutečně dosahováno.

Standard bude dále obsahovat *kmenové učivo*, obsahové jádro profesně zaměřeného jazykového vzdělávání. Vedle rámcových okruhů zde budou popsány klíčové dovednosti, které si studenti mají osvojit. Cílové standardy a kmenové učivo budou doprovázeny slovním *systémem hodnotících deskriptorů*, umožňujících učitelům zařazení do jedné z šesti úrovní rámce.

Provedená evaluace kvality jazykového vzdělání povede ke změnám v oblasti jazykové výuky na fakultě ve směru vyšší profesní orientace studia a mezinárodní harmonizace výuky. Zasažení fakultní jazykové přípravy do evropského referenčního rámce zároveň přispěje k pozitivnímu vnějšímu hodnocení školy.

PhDr. Ludmila Neuwirthová,
Ústav jazyků FEKT VUT v Brně

For Summary see page 26.

Konference o stavbách moderních kostelů



Fakulta architektury VUT v Brně pořádá 13. listopadu 2002 mezinárodní konferenci na téma Stavby moderních kostelů. Konference se uskuteční v prostorách rektorátu VUT na Antonínské ulici v Brně a záštitu nad ní převzali děkan FA VUT Doc. Ing. Josef Chybík, CSc., a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků (ČKAIT). O kostelích, kaplích, věžích, vitrážích, zvonech či varhanách budou přednášet odborníci z České republiky, Polska, Slovenska a Německa.

„Akce vznikla v souvislosti s vydáním knihy *Nové kostely a kaple z konce 20. století v České republice*. Byly do ní zařazeny všechny kostely, bez ohledu na kvalitu jejich architektonického nebo technického provedení. Právě kvůli tomu vznikla v odbor-



ných kruzích polemika. Proto jsme se rozhodli uspořádat tuto konferenci,“ řekl její organizátor a jeden z autorů knihy Prof. Ing. Jiří Vaverka, DrSc., z Ústavu techniky staveb FA VUT v Brně.

Přednášet budou zástupci různých oborů: architekti a urbanisté, interiéristé, konstruktéři, ale také teologové a liturgové a pracovníci zabývající se komfortem prostoru z hlediska světla, tepla a hluku. Program konference je rozdělen do tří tematických bloků – *Proměny kostela ve 20. století* (PhDr. Karel Rechlik, Ing. arch. Zdeněk Bureš, Doc. ThDr. František Kunetka), *Architektura a urbanismus sakrálních staveb* (Ing. arch. Dušan Riedl, Doc. Jiljí Šindlar, Doc. Petelen, Doc. Rostislav Švácha) a *Konstrukce a uživatelské aspekty sakrálních staveb* (Doc. Ivana Žabičková, Prof. Jiří Vaverka, Prof. Václav Syrový, Ing. Jaroslav Solař, Marie Ditrichová, Rudolf Perner). „Konference by měla posloužit především projektantům, investorům a architektům, zabývajícím se navrhováním sakrálních staveb,“ uvedl profesor Vaverka. Příspěvky přednesené na konferenci budou publikovány ve sborníku.

Vlasta Gajdošíková, foto Antonín Bína

SUMMARY:

On 13th November 2002, the Faculty of Architecture will organize an international conference on the construction of modern churches. The conference will be held on the premises of the Rector's Office in Antonínská Street under the auspices of Doc. Ing. Josef Chybík, CSc., dean of the Faculty of Architecture and the Czech Chamber of Authorized Engineers and Technicians.

Knihovnické intermezzo



Ve druhé zářijové dekádě se konalo již druhé výjezdní setkání pracovníků a pracovník knihoven VUT v Brně, a to v Kuklíku na Vysočině. Celkem dvacet pět lidí ze sedmi knihovnických pracovišť odjelo na dvouapůldenní jednání do prostředí vzdáleného běžnému pracovnímu rytmu, aby se věnovali otázkám, které dřímají v pozadí jejich rutinní práce.

Cílem setkání zástupců knihoven VUT bylo projednání aktuálních pracovních problémů především záležitostí spojených s nasazením nového knihovního systému Aleph500.

Rozhodnutí, aby tento systém byl provozován na VUT, je výsledkem více než ročního pátrání, testování a vyhodnocování informačních potřeb moderní technické univerzity a současně koncepčním zasazením do mozaiky informačních center regionu v jejích širokých souvislostech. Jeho implementace v knihovnách VUT bude mít tedy vnější systémovou vazbu a bude ve svém důsledku posilovat vnitřní integritu.

V Kuklíku proběhla rovněž prezentace jednotlivých knihoven, která měla za cíl seznámit zúčastněné s metodikou služeb na jednotlivých pracovištích.

Vzhledem k rozsáhlosti projednávané problematiky se vytvořily druhý den čtyři pracovní skupiny s následujícími tematickými okruhy:

- I. Elektronické informační zdroje (EIZ)
- II. Meziknihovní výpůjční služby, a to klasické i elektronické, pomocí Virtuální polytechnické knihovny a Jednotné informační brány (MVS-VPK-JIB)
- III. Problematika přechodu na nový knihovnický systém
- IV. Knihovní řád VUT a jeho návaznost na jednotlivá knihovnická pracoviště VUT

Nejnáléhavěji zaznívaly hlasy z posledně jmenovaného workshopu, vzhledem k nutnosti vytvoření normativního rámce pro interní knihovní síť v návaznosti na registraci knihoven v celostátní evidenci.



Knihovní řád VUT v Brně definuje knihovnickou strukturu Vysokého učení technického v Brně, poslání knihoven a návaznosti na právní předpisy související s knihovnickou činností. Vymezuje kategorie uživatelů, a to s přihlédnutím k provozování veřejných knihovnických a informačních služeb.

Jednání probíhalo formou sdělování si zkušeností a hledání optimálních východisek, kterými by se harmonizovaly nežádoucí disproporce.

O faktu, že integrační schůzky knihovníků byly přijaty s téměř bezvýhradně kladnou odezvou, svědčí skutečnost, že přes leckdy velmi svízelné provozní podmínky se akce zúčastnilo 25 pracovníků knihoven. Malý střípek navíc: V současnosti personál knihoven VUT čítá 38 lidí, a to 26 žen a 12 mužů. I to o něčem vypovídá.

Za uskutečnění akce „Setkání na Kuklíku“ patří poděkování vedení školy, jmenovitě prorektoru Dubovi, který je patronem knihoven VUT v Brně. Touto podporou je vyjádřeno porozumění motivačním zákonitostem lidského jednání, protože „lidé přesvědčení o smyslu své práce mohou překračovat svůj stín“.

Nataša Jursová,
Ústřední knihovna VUT v Brně

SUMMARY:

A second trip meeting of BUT library staffs took place at Kuklík in the Bohemian-Moravian Highlands. Five people from seven BUT libraries left for a two-and-a-half-day meeting in an environment so distant from the day-to-day problems of their work to devote themselves to addressing issues that are hidden behind their everyday routine work.



Informace



Fakulta architektury pomůže při likvidaci povodňových škod

Během letošních prázdnin se opět po pěti letech velká část České republiky ocitla pod vodou. Mnozí z nás pomohli postiženým lidem finančně nebo i manuálně. Pomoci je připravena také naše škola. „Fakulta architektury je připravena pomoci v oblastech zasažených letošní povodní stejně jako v roce 1997 při záplavách na Moravě, kdy jsme poskytli pomoc obci Mikulovice. Máme zkušenosti a navážeme na ně,“ říká děkan FA VUT v Brně Josef Chybík. První konkrétní spolupráce se již rýsuje. Naše fakulta nabídla pomoc při likvidaci škod na architektonickém dědictví Jihočeského kraje. Jihočeský hejtmán nabídku s díky přijal a předal ji příslušným orgánům, tj. okresním památkářům i Památkovému ústavu.

Za jiný konkrétní počín lze považovat publikování výsledků grantového projektu Strategie rozvoje měst po povodni (GA ČR 103/99/0780), řešeného na FA VUT v Brně v uplynulých třech letech. Kniha Město a povodeň – strategie rozvoje měst po povodni Doc. Miloslava Konvičky a kol., která právě vychází, má díky srpnové povodni nechtěnou reklamu. Její koupí však přispějete prostřednictvím společnosti Člověk v tísni při České televizi, o. p. s., na pomoc v zaplavených oblastech.

Vlna katastrofálních povodní, která sužuje celý svět na přelomu druhého a třetího tisíciletí, je podle autorů publikace patrně důsledkem nekoordinovaného využití městských údolních niv v období průmyslových revolucí. Řešení problematiky povodní spočívá podle Doc. Konvičky v oblasti územního plánování. „Celá řada opatření při územním plánování může pomoci mírnit následky velkých povodní a eliminovat povodně menšího rozsahu,“ tvrdí Miloslav Konvička. „Síla práce je v tom, že projekt řešili lidé z různých oborů, tedy nejen urbanisté z FA VUT v Brně, ale i z jiných institucí, ekologové, zástupci některých měst postižených povodní v roce 1997 a další,“ dodal autor.

V knize jsou popsány historické souvislosti boje proti povodním, strategie, kterých používali v boji proti záplavám lidé v minulosti, a v neposlední řadě jsou zde podrobně rozebrány příčiny toho, proč se nám v minulých letech velkou vodu zkrátit nepodařilo. Hlavním cílem díla je však popsat zásady ochrany měst ohrožených povodněmi a naznačit strategii jejich budoucího urbanistického rozvoje. V knize jsou detailně zpracovány a vyhodnoceny záplavy na Moravě v roce 1997.

(vg)

Panelová diskuse o inovačním prostředí

Jako součást sněmu Svazu průmyslu ČR se uskutečnila 17. září v průběhu Mezinárodního strojírenského veletrhu na brněnském výstavišti panelová diskuse o potřebách systémů podporujících inovativní trendy průmyslu, a to nejenom českých podniků, ale i podniků se zahraniční účastí. Mezi řadou odborníků, kteří se vyjadřovali mezi jiným k otázkám využití výzkumu a vývoje v průmyslu, vztahu výzkumu základního a aplikovaného, financování vědy nebo k tomu, zda české vysoké školy vychovávají odborníky požadované praxí, byl např. Richard Escritt (ředitel Centra A European Research Area: co-ordination of Commu-

nity activities Evropské komise), Prof. Ing. Miroslav Václavík (ředitel VÚTS Liberec, a. s.), Ing. František Lambert (generální ředitel TAJMAC-ZPS, a. s.), Ing. Pavel Kafka (generální ředitel a reprezentant Siemens, s. r. o., v ČR), Prof. Ing. Vladimír Mařík, DrSc. (vedoucí katedry kybernetiky ČVUT FEL-Centra excellence EU) a další. Do sborníku konference přispěl statí věnovanou inovacím v leteckém průmyslu i Prof. Ing. Antonín Pištěk, DrSc. (ředitel Leteckého ústavu Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně).

(red)

UDÁLOSTI

na VUT v Brně



Koncert Hradišťanu pro studenty a zaměstnance VUT v Brně

Po delší době se podařilo přemluvit soubor Hradišťan k dalšímu vystoupení na půdě Vysokého učení technického v Brně. Po dvou letech se tak Hradišťan znovu objeví ve dvoraně Centra VUT na Antonínské ulici v Brně. Koncert, který se uskuteční 25. října 2002 v 19 hodin, bude na výslovné přání členů souboru určen jen pro studenty a zaměstnance naší univerzity a jejich přátele. Vzhledem k velkému zájmu byl proto zaveden systém rezervace vstupenek, která byla ukončena 4. října. Rezervované vstupenky na výjimečný koncert hudebního souboru Hradišťan se budou prodávat 22. – 23. října od 12 do 15 hodin v kanceláři kancléřky VUT v Brně PhDr. Jitky Vanýskové na Antonínské ulici v Brně.

red, foto Michaela Dvořáková



Napsali o vysokých školách

V Olomouci jednali představitelé vysokých škol

V reprezentativním duchu proběhlo podle Prof. Ing. Ivana Wilhelmha, CSc., 66. zasedání České konference rektorů, jehož hostitelkou byla Univerzita Palackého v Olomouci. Rektoři se poprvé při svém jednání sešli s novou ministryní školství, mládeže a tělovýchovy ČR JUDr. Petrou Buzkovou, která se tak seznámila s názory představitelů vysokých škol. Předseda ČKR Ivan Wilhelm uvedl, že další spolupráce má dobrou perspektivu.

Během jednání rektoři hovořili rovněž o nové, více motivující metodice rozdělování financí vysokým školám. Upozorňovali na potíže, ke kterým by mohlo dojít při zavádění zákona č. 130/2002 Sb. „o podpoře výzkumu a vývoje“. Vinou tohoto zákona by totiž mohlo dojít ke zrušení některých již existujících projektů. Zákon, který začal platit v polovině letošního roku, mj. hrozí tím, že zvýhodní technické projekty, protože nepodporuje, jak už ostatně z jeho názvu vyplývá, uměleckou činnost. V souvis-

losti s tím ale rektoři poznamenali, že se zatím jedná pouze o obavu a že se budou hledat cesty, jak tento problém vyřešit – jednou z nich by mohlo být vytvoření nové legislativy o podpoře uměleckých činností. Neméně důležitá byla ta část jednání, jež byla věnována evaluaci vysokých škol v České republice. O evaluaci se hovoří ve smyslu postupného procesu, při němž se začne zdůrazňovat kvalita vysokých škol. Výsledky hodnocení kvality studia by se pak měly promítnout do kritérií pro financování, čímž se změní celý systém finančních dotací.

Budoucí ekonomická situace vysokých škol je dosud neurčitá, protože návrh rozpočtu MŠMT na příští rok je zatím odložen. Pokud se ale bude vycházet z dřívějších materiálů, mělo by dojít k navýšení kapitoly pro vysoké školy. Základní příslib totiž zněl, že normativ na jednoho studenta by měl být posílen o míru inflace.

(Žurnál Univerzity Palackého, map)



Krátce:

První české gymnázium na Moravě oslavilo 135. výročí založení

Gymnázium na Třídě kpt. Jaroše – nejstarší české gymnázium v Brně a na celé Moravě – si v sobotu 5. října připomenulo na slavnostním shromáždění svých absolventů, profesorů, studentů a čestných hostů v Janáčkově divadle 135. výročí svého založení. Původně klasické gymnázium změnilo po znovuoobnovení v roce 1967 své zaměření na matematiku a přírodní vědy. V celé své historii si tento vzdělávací ústav zachovával mezi ostatními školami i ve veřejnosti elitní pověst. V jeho třídách studovala řada významných osobností – např. Vilém Mrštík, Karel Čapek, Alfons Mucha, Jan Novák, Milan Kundera, Zdeněk Rotrekl, Jiří Zlatuška, Stanislav Juránek a mnozí další.

Ve své gratulaci, kterou přednesl na slavnostním shromáždění RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., rektor VUT v Brně ocenil, že studenti, kteří přišli na technickou univerzitu z Gymnázia na Třídě kpt. Jaroše patřili vždy k těm nejlepším. „Naše školy jsou propojeny mnohočetnými pouty. Jedním z nich je i historie, protože jsme nejstaršími školami ve svých oborech. Jsme však spojeni i svým posláním – výchovou mladé generace,“ uvedl rektor. Řediteli gymnázia Dr. Jiřímu Hermanovi předal Jan Vrbka pamětní medaili VUT v Brně.

(mau)

Obraz zážitku – zážitek v obraze

Ve vestibulu Moravské zemské knihovny v Brně je ve dnech 2.–29. 10. 2002 instalována inspirativní výstava fotografií a barevných panelů, zachycujících programy Prázdninové školy Lipnice a Outward Bound – Česká cesta od vzniku do současnosti, pořádaná při příležitosti 25 let PŠL a 10 let OB-ČC. Otevírací doba po–pá 9–22, so 9–16.30 hod.

Prázdninová škola Lipnice je nezisková nevládní organizace, v níž celoročně pracuje přes 100 lidí z celé republiky, ale i jiných zemí. Okruh členů a příznivců je však mnohem početnější. In-

struktory a členy PŠL jsou lidé s nejrůznější profesní i lidskou zkušeností: pedagogové, psychologové, ekonomové, právníci, publicisté, výtvarníci, architekti, podnikatelé, vysokoškolské asistenti, řada vysokoškolských studentů atd. Od roku 1991 je PŠL členem mezinárodní pedagogické organizace Outward Bound.

Outward Bound – Česká cesta, s. r. o., je vzdělávací organizace zaměřená na diagnostiku a rozvoj pracovních skupin v oblasti komunikace, týmové spolupráce, tvořivého řešení problémů a řízení pracovních týmů a na realizaci akcí podporujících firemního ducha. Ve svých programech využívá interaktivní metody založené na řešení modelových situací a následných rozbořech a teoretických zobecněních. Její specialitou je outdoor training – metoda využívající herních a pohybových aktivit v přírodě jako zdroje zkušenosti a poznání.

(red)

Seminář „Stabilizační a dešťové nádrže“

Ústav vodního hospodářství krajiny Fakulty stavební VUT v Brně – Kabinet životního prostředí zve všechny zájemce na odborný seminář „Stabilizační a dešťové nádrže“, který se koná ve čtvrtek 17. října. Studenti a zaměstnanci fakulty mají vstup zdarma.

(red)

Telefony od Eurotelu se slevou

Společnost Eurotel Praha, spol. s r. o., nabízí všem pracovníkům a studentům vysokých škol a jejich rodinným příslušníkům prodej mobilních telefonů pro jejich soukromou potřebu za trvale snížené ceny.

Kontaktní osoba za VUT v Brně: Ing. Petr Horák – CVIS
Tel.: +4206 0661 2230, e-mail: horak@ro.vutbr.cz

(red)

Bronzové překvapení z Mexika



V mexickém Puebla se od 22. do 25. srpna uskutečnilo 3. akademické mistrovství světa karatistů, které probíhalo pod patronací FISU. Mezi účastníky ze 34 zemí byla i 11členná výprava České asociace univerzitního sportu, jejíž součástí bylo tříčlenné družstvo z VUT v Brně (Stanislav Věchet, Jaroslav Hanzl, David Chmelař). Reprezentanti VUT soutěžili v kategorii KATA týmů – mužů.

Tato kategorie byla na pořadu hned první den šampionátu. K soutěži nastoupilo pouze šest týmů, což svým způsobem svědčí o náročnosti kategorie. Při neúčasti mistrů světa z Itálie se stala soutěž otevřenou záležitostí a všechna družstva měla medailové ambice. Náš tým nastupoval jako první. V úvodu jsme narazili na Kolumbii, nad kterou se nám podařilo zvítězit 3:0, a začali jsme snít o postupu do finále. V cestě nám však stál velice zdatný tým Venezuely, který byl nakonec nad naše síly, i když jsme mu byli důstojným soupeřem. O kvalitě tohoto týmu se přesvědčili i sebejistí Japonci (předtím vyhráli s Mexikem a Tchaj-wanem), kteří zcela nečekaně prohráli. My jsme si tak zajistili bronzové medaile, přičemž domácí týmy z Mexika i Kolumbie se mezi tři nejlepší nedostaly.

Druhý den turnaje se v kategorii kumite mužů nad 80 kg podařil Janu Tučkovi husarský kousek a tuto nejtěžší kategorii suverénně vyhrál, když ve finále porazil velmi nebezpečného Bulhara Georgieva Spasa (4:1). Podařilo se mu tak obhájit zlato z japonského Kjóta. Třetí den jsme měli největší želízko v podobě



Petry Nové, které však postup do finále zastavila nejen španělská soupeřka, ale i francouzský rozhodčí, a tak získala v kategorii KATA ženy „pouze“ bronzovou medaili.

Příjemné překvapení nám přinesl i čtvrtý den, kdy v kategorii kumite žen BRH akademický nováček Petra Peceková po vítězství nad Japonkou M. Yoko, Polkou I. Burskou a Angličankou N. Wiliamsovou (vítězkou kategorie do 60 kg) prohrála pouze 2:3 s T. Scholtesovou (z Lucemburska) a získala velmi cennou bronzovou medaili.

Naše úspěšné vystoupení na mistrovství světa potvrdila i mnohá pozvání k dalším turnajům a zjevná přízeň početného mexického publika. V pořadí zemí jsme skončili na krásném sedmém místě hned za domácím Mexikem.

Zároveň si dovoluujeme touto cestou poděkovat všem našim příznivcům, především vedení VUT v Brně a řediteli CESA Dr. J. Bogdálkovi za podporu nejen při finančním zajišťování cesty.

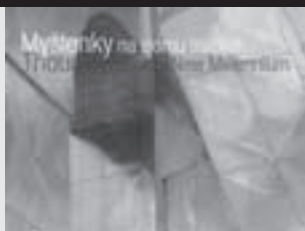
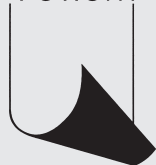
Ing. Petr Vrbík

SUMMARY:

In Puebla, Mexico, the 3rd Academic Karate Championship was held from 22nd to 25th August under the auspices of FISU. Among the participants from 34 countries was also a team of 11 athletes representing the Czech Association of University Sports, which included three BUT athletes (Stanislav Věchet, Jaroslav Hanzl, and David Chmelař). The BUT representatives competed in the KATA category of the men's teams.

Nové učební texty a publikace

VUTIAM



FCH

Technology and Processes for Sustainable Development and Pollution Reduction/Prevention
Proceedings of ICS-UNIDO Workshop
2002 – 1. vyd. – 360 s.
ISBN 80-214-2151-7

FEKT

Telecommunications and Signal Processing TSP – 2002
2002 – 1. vyd. – 252 s.
ISBN 80-214-2172-X

FSI

HAMMER, Miloš
Možnosti využití fuzzy teorie v diagnostice izolačních materiálů
2002 – 1. vyd. – 110 s.
ISBN 80-214-2147-9

HAMMER, Miloš
Možnosti využití shlukové analýzy v diagnostice izolačních materiálů
2002 – 1. vyd. – 120 s.
ISBN 80-214-2148-7

Zvony Českomoravské vysočiny
Sborník statí
2002 – 1. vyd. – 70 s.
ISBN 80-214-2155-X

FORM 2002
6th International Conference Forming Technology, Tools and Machines Brno, September 16–18
2002 – 1. vyd. – 244 s.
ISBN 80-214-2162-2

Rektorát VUT v Brně

Nakladatelství VUTIAM

Myšlenky na zlomu tisíciletí
Thoughts for the New Millennium
Editoři: Mizerová, Alena – Sedlák, Jan – Dub, Petr
Překlad do angličtiny: Steyskal, Timothy
Překlad do češtiny: Mikulášek, Karel – Tlachová, Kateřina
Fotografie: Teplý, Libor
Grafická úprava: Lufferová, Eva
Ilustrace: Píchová, Lea
2002 – 1. vyd. – 302 s.
ISBN 80-214-1872-9

Vědecké spisy Vysokého učení technického v Brně

Edice PhD Thesis

KYNČL, Jakub
„Čím muzeum chce být?“
2002 – sv. 136 – 31 s.
ISBN 80-214-2183-5

KOLÁŘ, Drahoslav
Makroekonomické modely prognóz provozních výkonů civilního letectví
2002 – sv. 137 – 29 s.
ISBN 80-214-2167-3

HOBZA, Přemysl
Aeroelastický průkaz letounu
2002 – sv. 139 – 24 s.
ISBN 80-214-2175-4

JEDELSKÝ, Jan
Vyhodnocování dílčích zdrojů hluku a vibrací spalovacího motoru
2002 – sv. 141 – 33 s.
ISBN 80-214-2186-X

Summary:

(p. 14)

A new academic year starts at universities. The lecture halls fill again with new students and, after the vacations, also those with a few semesters' experience behind them come back. Browsing through the old yellowed curricula may give us an idea of what a new academic year looked like at the Czech Technical University in Brno ninety or hundred years ago, still in the Austrian-Hungarian monarchy.

(p. 17)

The Centre of Sports Activities of BUT offers courses accredited by the Ministry of Education, Youth, and Sports of the Czech Republic. These courses will be held in the Centre of Education and Counselling and are intended for university students and secondary-school graduates. In each specialised course, the teaching will be provided by university teachers together with successful coaches and outstanding athletes in the relevant sports disciplines.

(p. 19)

The paper deals with a foreign language standard at technically-orientated universities. Professional orientation of foreign language tuition and necessity of europeanization of Czech tertiary education is concentrated on. A proposal to use Common European Framework of Reference evaluation descriptors and scales and levels is suggested thus obtaining an internationally understandable students' output.



Vzpomínka na T. G. Masaryka

65. výročí úmrtí zakladatele československého státu Tomáše Garrigua Masaryka si u jeho sochy před budovou Lékařské fakulty MU v Brně připomněli představitelé města Brna, Jihomoravského kraje, konzulátů, vysokých škol, Ústavního a Nejvyššího soudu, 1. mechanizované divize Brno, Obce legionářské, Sokola, Konfederace politických vězňů a dalších organizací. Primátor Petr Duchoň ve svém projevu vzpomněl význam TGM pro vznik samostatného československého státu. „Sjednotil tehdy všechny politické síly, což se již nikdy potom u nás nepodařilo. Jeho autorita byla uznávána nejen u nás, ale v celém světě,“ zdůraznil primátor. Za VUT v Brně položil květiny k soše prvního československého prezidenta prorektor Prof. Jiří Kazelle.

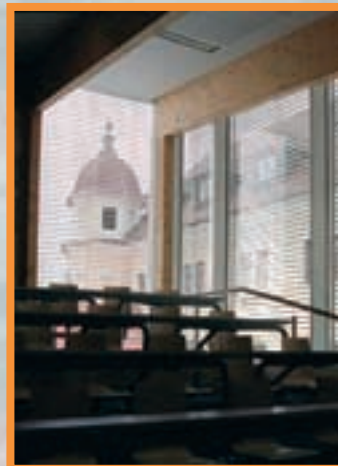
mau, foto Michaela Dvořáková



Inaugurace



Fakulty



informačních



technologií

